

**OPLEMENJIVANJE SJEMENARSTVO PŠENICE U
AGRIGENETICS-u d.o.o. OSIJEK**

M. BEDE, Sonja PETROVIĆ

Agrigenetics d.o.o. Osijek

Rad na oplemenjivanju pšenice u Agrigenetics-u zapravo je nastavak dugogodišnjeg oplemenjivačkog rada prof. dr. sc. M. Bedea u Poljoprivrednom institutu Osijek, a temelji se u prvom redu na stvaranju kultivara visokog genetskog potencijala za urod zrna (Gabi, Fiesta, Nika, Bela), stvaranju kultivara visoke kakvoće zrna, brašna i kruha (Mura, Lenta) te stvaranju "ekonomičnih sorti" (Fiesta, Mura, Luna).

Prvi priznati kultivari iz Agrigenetics-a bili su Kruna, Lara, Lenta, Perla i Astra, a priznati su 1997. godine. Do danas Agrigenetics ima ukupno 19 priznatih kultivara u Hrvatskoj, devet kultivara u Sloveniji, četiri u Federaciji Bosne i Hercegovine, dva u Mađarskoj i jedan u Turskoj.

1997. godine proizvedeno je i prodano sveukupno 540 t, a 2003. 12,238 t, što čini negdje oko 23-25% sveukupnog hrvatskog sjemenarstva pšenice. Do 2001/2002. godine najznačajniji kultivari u proizvodnji bili su Kruna, Lenta, Lara i Perla, dok su danas najzastupljeniji Gabi, Fiesta, Kruna, Mura i Lenta; znači odlučili smo se za jednu smjenu sortimenta koja se pokazala opravdanom i još više povećala proizvodnju sjemena AG-sorti.

U 2004/2005. godini započeli smo proizvodnju sjemena naših najnovijih kultivara Nike, Bele, Ines i Atene za koje mislimo da će, posebice Nika i Bela, zbog visokog genetskog potencijala za urod zrna i vrlo dobre kakvoće zrna i brašna biti značajne za proizvodnju pšenice u Hrvatskoj.

Ključne riječi: oplemenjivanje, sjemenarstvo pšenice, kultivar

BREEDING WHEAT AND SEED PRODUCTION IN AGRIGENETICS OSIJEK

M. BEDE, Sonja PETROVIĆ

Agrigenetics d.o.o. Osijek

Work on breeding wheat in Agrigenetics is actually continuation of long time work of prof. dr. sc. M. Bede in Agricultural Institute Osijek, and it is based on creating of high potential cultivars for yield (Gabi, Fiesta, Nika, Bela) and grain, flour and bread quality (Mura, Lenta) and creating the "economical cultivars" (Fiesta, Mura, Luna).

First Agrigenetic's recognized cultivars were Kruna, Lara, Lenta, Perla and Astra in year 1997. Until today Agrigenetic has 19 recognized cultivars in Croatia, 9 in Slovenia, 4 in Bosnia and Hercegovina, 2 in Hungary and 1 in Turkey.

In year 1977 it was produced and sold 540 t of seed, and in 2003 12,238 t seed, which is about 23-25% of total Croatian seed production. Until year 2001/02 the most important cultivars in production were Kruna, Lenta, Lara and Perla and today that are Gabi, Fiesta, Kruna, Mura and Lenta, which means that we have decided to change cultivars in production and that change was good and increased seed production in Agrigenetics.

In year 2004/05 we have started production of ours latest cultivars Nika, Bela, Ines and Athens, because we think that they will, specially Nika and Bela because of their high potential for yield and grain and flour quality, be important in wheat production in Croatia.

Key words: breeding, wheat seed production, cultivar